

Stadsdelsnämnderna

Av kommunfullmäktige under 2006 givna uppdrag

1. KF 2006-01-23

§ 19

Revidering av Stockholms handlingsprogram för skydd mot olyckor, brandförsvarets del

Hemställan från brand- och räddningsnämnden (utl. 2006:3)

Dnr 307-4076/2005

Stockholms stads handlingsprogram för skydd mot olyckor (utl. 2006:4)

Dnr 307-1602/2005

Utlåtande 2006:3

Beslut

Med bifall till kommunstyrelsens förslag i utlåtandet beslöt kommunfullmäktige utan omröstning följande.

1. Förslag till revidering av Stockholms handlingsprogram för skydd mot olyckor, brandförsvarets del, godkänns.
2. Eventuella framtida förändringar av frånvarohanteringen ska hanteras som förändringar i beredskapsinstruktionen, för vilken beslutanderätten är delegerad till brand- och räddningsnämnden.

Utlåtande 2006:4

Beslut

Med bifall till kommunstyrelsens förslag i utlåtandet beslöt kommunfullmäktige utan omröstning följande.

1. Stockholms stads handlingsprogram för skydd mot olyckor godkänns, *bilaga till utlåtandet.*
2. *Stadens nämnder* ges i uppdrag att bedriva ett aktivt olycksförebyggande arbete

Svar: Under 2005 genomförde förvaltningen i flera omgångar en omfattande utbildning i SBA, Särskilt Brandskyddsarbete, som vände sig till chefer, biträdande chefer och särskilda SBA-ansvariga medarbetare på alla skolor, förskolor, servicehus, äldreboenden och andra större verksamheter. Totalt genomgick ca 300 personer utbildningen. En medarbetare från avdelningen för Skola, förskola och fritid följde därefter upp utbildningen genom att tillsammans med områdesansvariga från SISAB och en särskild SBA-konsult besöka varje skola och på plats gå igenom förutsättningarna och lösningar för SBA.

§ 21

Stadens samlade nätförvaltning (utl. 2006:6)

Dnr 035-2616/2005

Kommunstyrelsens utlåtande nr 2006:6 behandlades. Utlåtandet gäller ett ärende om stadens samlade nätförvaltning.

Beslut

Med bifall till kommunstyrelsens förslag i utlåtandet beslöt kommunfullmäktige utan omröstning följande.

1. Stockholms Stadshus AB uppmanas ge AB Stokab i uppdrag att övergripande ansvara för stadens och koncernens samlade nätförvaltning.
2. *Stadens nämnder* ges i uppdrag och Stockholms Stadshus AB uppmanas ge berörda bolagsstyrelser i uppdrag att kommunicera planerade och pågående projekt avseende kommunikationslösningar med AB Stokab.

Svar: Kista stadsdelsförvaltning har under 2006 byggt ut datakommunikationen med hjälp av AB Stokab, vilket innebär att ca 99% av stadsdelens lokaler där personal arbetar nu är anslutna till stadens nätverk. Det stora flertalet är levererade men fortfarande är inte alla leveransgodkända. Detta beräknas slutföras under första kvartalet 2007.

§ 23

Riktlinjer för ärendehanteringssystemet OL2 för folköls- och tobakstillsynen

Hemställan från socialtjänstnämnden (utl. 2006:59)

Dnr 329-5131/2005

Beslut

1. *Stadsdelsnämnderna* ges i uppdrag att registrera uppgifter om försäljningsställen för folköl och tobak m.m. i ärendehanteringssystemet OL2.

Svar: Förvaltningen kommer att registrera i ärendehanteringssystemet OL2.

**Kvalitetsredovisning 2006 för förskola, förskoleklass,
grundskola, särskola och fritidshem inom
Kista stadsdelsnämnd**

Övergripande mål för förskolan

De övergripande mål/åtagande för förskolan vilka Kista stadsdelsnämnd fastslog i verksamhetsprogrammet för 2006 togs fram under följande rubriker:

NORMER OCH VÄRDEN

- arbeta för att alla barn/elever skall nå sina individuellt uppsatta mål,

LÄRANDE OCH UTVECKLANDE

- använda och utveckla metoder och arbetssätt som är språk- och matematikutvecklande,

INFLYTANDE

- utveckla och fördjupa inflytande och delaktighet för såväl föräldrar, barn som medarbetare,

SAMVERKAN

- låta kultur inspirera barnen/eleverna i deras lärande och sociala utveckling,
- ha en hög tillgänglighet och ett öppet förhållningssätt till synpunkter från brukarna.

FÖRSKOLANS ORGANISATORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR I KISTA

Förskolorna i Kista SDN ingår i sex olika resultatenheter tillsammans med lika många F-5 skolor. Resultatenheterna omfattar en skola och två till fyra förskolor. De flesta förskolorna har sin egen förskolechef men inom två av resultatenheterna har några förskolechefer två förskolor. I stadsdelen finns även en intäktsfinansierad förskola för barn med autism.

Förskolorna har under året hållit den av kommunfullmäktige beslutade inskrivningsnivån på avdelningarna med oförändrad personalstat. Under våren 2006 ökade inskrivningen med i snitt 0,7 barn per avdelning på grund av en tillfälligt ökad efterfrågan. Hösten 2006 var det genomsnittliga antalet inskrivna barn åter 15 per avdelning. Barnomsorgsgarantin har kunnat hållas under hela året.

Andelen utbildade förskollärare i Kista kommunala förskolor har ökat marginellt under 2006. 2005 redovisade förskolorna 38 % förskollärare, 2006 har den siffran stigit till drygt 39 %. Samtliga förskolor har under 2006 blivit certifierade med Grön Flagga.

FÖRSKOLORNAS ARBETE MED ATT UPPNÅ EGNA OCH ÖVERGRIPANDE MÅL

NORMER OCH VÄRDEN

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

Flera förskolor och förskoleklasser har under året fortsatt att regelbundet arbeta med praktisk matematik. På förskolorna har man i leken lyft fram vardagshändelser som innebär att barnen

mäter, väger, sorterar, räknar eller på andra sätt använder praktisk matematik. I sånger och sagor kombineras praktisk matematik och språkförståelse.

Genom att dels låta barnen berätta om vad olika saker heter eller beskriva företeelser på sitt modersmål och dels berätta om något som är typiskt för deras föräldrars hemland stimuleras barnen till att vara stolta över sitt ursprung och sitt modersmål.

I vardagssituationer och under leken har barnen tränat att visa respekt och empati för varandra.

En förskola har under året, med stöd av Kompetensfonden, arbetat för att utveckla sitt arbetsätt kring förskolans uppdrag att motverka traditionella könsroller och invanda mönster. Resurspersoner på förskolorna samt vissa arbetslag har haft kontinuerlig handledning från stadsdelens Resurscentrum.

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

Barnen känner sig trygga i sin identitet. Vi ser att barnen är stolta över sitt ursprung genom att de t.ex. gärna berättar vad saker heter på sitt modersmål och om "sitt" land.

De flesta förskolor har börjat arbeta aktivt med matematik. I dessa verksamheter har man sett ett ökat intresse för siffror, former, mätningar, men även för bokstävernas form och funktion. Resultatet av detta arbete börjar även märkas i förskoleklasserna.

Vi ser resultat av vårt arbete i form av färre konflikter mellan barnen, att barnen tar mer hänsyn och är hjälpsamma mot varandra. Diskussioner utifrån arbete och litteratur samt pedagogisk handledning i arbetslagen har på ett positivt sätt påverkat medarbetarnas attityder och förhållningssätt.

Bedömningsgrunder

Pedagogerna följer varje barns utveckling genom bland annat observationer och barnintervjuer. Utvecklingssamtalen, i dialog med barn och föräldrar, varje termin utgör grunden till de individuella utvecklingsplaner som varje barn i förskolan har. Dessa samtal fungerar också som en utvärdering av den verksamhet som barnet har sin placering i. Dessutom följer förskolorna resultatet av sitt arbete genom egna enkäter, förskoleinspektörernas rapporter samt i möten och diskussioner med övriga förskolor och förvaltningsledningen.

Åtgärder för utveckling

- Vi avser att utveckla förskoleverksamheterna i enlighet med nationella mål och kommunfullmäktiges mål.
- Föräldrarådet och möten med invandrarföreningarna blir självklara delar i vårt utvecklingsarbete för demokrati och trygghet.
- Vi kommer att utveckla arbetet med genusperspektivet i fokus.
- Vi vill vidareutveckla kunskapen om lekens betydelse för förskolebarn.
- Vi skall bli bättre på att vidareutveckla och fånga upp tankar som dyker upp i samtalen med barn och vuxna.

LÄRANDE OCH UTVECKLANDE

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

De flesta förskolorna har barnlitteratur på olika språk. Böcker som föräldrarna har fått möjlighet att låna hem. På en del förskolor har föräldrar deltagit i förskolans ordinarie verksamhet och läst böcker på sitt modersmål.

En modell för språkutvecklingsanalys, Kista språkprogramms analyschema, som utvecklats inom stadsdelen används i hela stadsdelen av förskolorna. Andra språkanalyser som också används är t ex Språkscreening, Nalle Test samt Språkresans analyschema. Förskolorna har

arbetat aktivt med att öka föräldrarnas förståelse för modersmålets betydelse för barnens språkutveckling.

För att stärka barnens kunskaper i det svenska språket har mycket tid ägnats åt sagoläsning, samtal kring bilder, lek med ord, rim och ramsor, bokstäver samt biblioteksbesök. I utvecklingssamtalet diskuteras barnets språkutveckling och föräldrar får information om analys och screening. Barn med behov av extra språkträning i svenska har kunnat få särskild språkstimulans enskilt och i grupp.

Leken är det grundläggande arbetssättet för våra barns utveckling och lärande. Genom leken, har barnens självkänsla stärkts. De har utforskat sin omgivning och lärt sig samspela med andra barn och vuxna. Leken har bland annat omfattat matematiska begrepp invävda i bygglek, konstruktioner, siffror, räknande, problemlösningar och experimenterande vilket även har väckt barnens nyfikenhet. Rollekar och skapande är andra viktiga inslag i barnens dag på förskolan. På de flesta förskolor deltar barnen i förskolans praktiska arbete, dukar, städar, vattnar blommor, gårdsstädar höst och vår osv.

Arbetet med IT som pedagogiskt hjälpmedel och metod har utvecklats inom förskolan under det gångna året. På eller i anslutning till de flesta 3-5 års avdelningar finns en eller flera IT-arbetsplatser för barn. Även personalen har under året fått bättre tillgång till datorer för sin dokumentation bland annat.

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

Medvetenheten om språkets betydelse och det stöd och den stimulans som barnen och deras familjer får genom kontakten med förskolorna har fått allt större betydelse. I alla förskolor i stadsdelen har matematiken och leken med bokstäver blivit en viktig del i förskolans vardag.

De stadsdelsövergripande satsningarna i kombination med varje förskolas egna traditioner med sång, musik, lek och utflykter bidrar till en bra förskoleverksamhet som hjälper stadsdelens barn att utveckla god hälsa, trivsel, trygghet och lärande.

IT som pedagogiskt hjälpmedel har blivit vanligare på de flesta förskolorna och i det vardagliga arbetet på avdelningarna.

Bedömningsgrunder

På förskolorna genomförs 2½-års språksscreening och språkutvecklingsanalys på alla 4-5-åringar. Varje barn har sin egen utvecklingsplan och i samtal kring denna mellan förälder, personal och barn sker en individuell utvärdering och bedömning.

På alla förskolor arbetar de äldre barnen med portfolio eller portfolioliknande dokumentation och insamlande av det man gör under verksamhetsåret.

I överlämningsdokumentet mellan förskola och grundskola ges en samlad bild av barnets utveckling under tiden i förskolan.

Åtgärder för utveckling

- En fortsatt medveten kompetensutveckling skall erbjudas förskolans medarbetare och då helst tillsammans med förskolorna i Rinkeby som kommer att ingå i samma förvaltning från och med 2007-07-01.
- Utveckla arbetet med pedagogisk dokumentation för att därigenom bättre kunna följa upp verksamhetens arbete.
- Fortsatt utveckling av arbetet med IT som en del av förskolans pedagogiska arbete.

INFLYTANDE

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

Barnen kommer till tals på olika sätt i sina förskolegrupper beroende på ålder och utveckling. I förskolan har avdelningarna avdelningsmöten med barnen, man bestämmer i dessa möten vad man skall göra under dagen eller veckan. Barnen deltar på flera förskolor i planeringen vid inköp av nya leksaker och material. Barnen får för vissa tillfällen/dagar bestämma mat-sedel. Flera förskolor arbetar med barnintervjuer.

Personalen är lyhörd och respekterar barnens önskemål. Barnen lär sig steg för steg demokratiska värderingar genom att man till exempel på samlingar får rösta i olika frågor.

Alla barn har en individuell utvecklingsplan som skrivs i samråd med förskolans personal. När utvecklingsplanen är färdig undertecknas den av såväl förälder som personal. Barnens utvecklingsplaner beaktas vid planeringen av avdelningarnas arbete.

Föräldrarna får möjlighet att vara delaktiga, bli intresserade samt ha inflytande i stadsdelens förskoleverksamheter genom föräldramöten, föräldraråd samt vid den dagliga kontakten mellan personal och föräldrar.

Alla förskolor har utifrån genomförda brukarenkäter identifierat några förbättringsområden, specifika för varje förskola. Denna process bidrar också verksamt till att föräldrarna får direkt inflytande på sina förskolor, deras planering samt mål för förbättringsarbetet.

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

Barnen i förskolan blir allt tryggare i sin vardag. Klimatet i grupperna förbättras och det är mycket lättare för det enskilda barnet att göra sig hörd. I de flesta äldre barnens grupper i förskolorna har demokratiska värderingar blivit gällande genom att beslut fattas på samlingar, ofta genom röstning.

Föräldrarnas möjligheter till påverkan och inflytande garanteras genom arbetet med varje barns individuella plan. Alla förskolor har föräldramöten och i de flesta förskolorna finns även föräldraråd eller förening. Enkäter ger föräldrarna möjlighet till påverkan och inflytande i förskolans utveckling och planering.

Bedömningsgrunder

Barnintervjuer, planeringssamtal, möten med barn och föräldrar kring utvecklingsplaner, föräldramöten och föräldraråd. Enkäter.

Åtgärder för utveckling

- Att utveckla förskolans mötesformer så att alla föräldrar kan känna delaktighet och att förskolan vid sina möten tar upp frågor som rör barn, föräldrar och hela familjen.
- Arbeta med att utveckla förskolans metoder för barnintervjuer för att därigenom ge barnen en ökad möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering.
- Erbjud kompetensutveckling för medarbetarna i frågor om delaktighet och inflytande för barn och föräldrar.

SAMVERKAN

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

Ett arbete grundat på samverkan mellan alla pedagogiska verksamheter i Kista har pågått under flera år och arbetet har benämnts *pedagogiskt integration*. Detta arbete har bland annat

haft som mål att skapa gemensamma förhållningssätt och mål för förskola, förskoleklass, fritidshem och skola.

Arbetet med den pedagogiska integrationen har inneburit att personal från olika verksamhetsformer fått kännedom om varandras arbetsförhållanden, planeringsrutiner, former för arbetslag och annan intern samverkan samt interna delmål. Personalen i förskolan har därigenom också blivit mer medveten om det egna arbetets betydelse för och koppling till de verksamheter som senare tar emot barnen.

Förskolorna och skolorna har också väl utarbetade rutiner och handlingsplaner för övergången mellan förskola och skola, i genomförandet övergången mellan förskola och skola är ett djupt samarbete med föräldrarna en självklar del i det

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

I arbetet med verksamhetsplanering har det funnits en allt tydligare koppling mellan förskola och skola. Det har även vuxit fram ett samarbete mellan förskolorna genom de metoder och stadsdelsövergripande mål som man arbetat med inom pedagogisk integration.

Bedömningsgrunder

Verksamhetsberättelser och kvalitetsredovisningar för 2006 från samtliga förskolor och skolor.

Åtgärder för utveckling

- Åtgärder för utveckling av förskolans samverkan kommer under kommande år att i stor utsträckning handla om att skapa bra och utvecklande mötesplatser med förskolorna i Rinkeby. En öppenhet till att lära och vilja att dela med sig till andra verksamheter måste präglade förskolornas förhållningssätt.
- Att trots den organisatoriska skilsmässan mellan förskola och skola ändå behålla och utveckla samarbetet för att därigenom garantera alla barn en god övergång från förskola till skola.

Övergripande MÅL – förskoleklass, grundskola, särskola och fritidshem

De övergripande mål/åtagande för förskoleklass, grundskola, särskola och fritidshem som Kista stadsdelsnämnd fastslog i verksamhetsprogrammet för 2006 togs fram under följande rubriker:

NORMER OCH VÄRDEN

- arbeta för att alla barn/elever skall nå sina individuellt uppsatta mål,

LÄRANDE OCH UTVECKLANDE

- använda och utveckla metoder och arbetssätt som är språk- och matematikutvecklande, arbeta för att fler elever skall lämna grundskolan med behörighet till gymnasieskolan,

INFLYTANDE

- utveckla och fördjupa inflytande och delaktighet för såväl föräldrar, barn som medarbetare,

SAMVERKAN

- i de olika verksamheterna låta kultur inspirera barnen/eleverna i deras lärande och sociala utveckling samt ha en hög tillgänglighet och ett öppet förhållningssätt till synpunkter från brukarna.

FÖRSKOLEKLASS, GRUNDSKOLA, SÄRSKOLA OCH FRITIDSHEM, ORGANISATORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

I Kista finns nio grundskolor samt en F-5 skola för barn med autism. Av de nio grundskolorna är sex F-5 skolor vilka har varit organiserade i sex resultatenheter tillsammans med stadsdelens förskolor. De tre 6-9 skolorna har bildat tre resultatenheter tillsammans med stadsdelens tre ungdomsgårdar. I varje F-5 skola finns det lokal- och verksamhetsintegrerade förskoleklasser samt fritidshem. 6-9 skolorna har lokalintegrerade och under skoltid till viss del verksamhetsintegrerade ungdomsgårdar. Det stadsdelsövergripande arbetet med pedagogisk integration innebär att mål och utvecklingsarbetet i stadsdelen har inneburit ett nära samarbete mellan F-5 enheterna och 6-9 enheterna. Andelen behöriga lärare inom stadsdelens kommunala skolor är i genomsnitt 95 %.

I stadsdelen finns en stor särskola som har ca 80 inskrivna elever. Särskoleverksamheten är till största delen koncentrerad till en resultatenhet, Kvarnbacka, där ca 60 elever går i olika särskoleverksamheter. Övriga elever går i små klasser eller inkluderade i vanliga klasser i tre av de öriga skolorna i stadsdelen.

FÖRSKOLEKLASS, GRUNDSKOLA, SÄRSKOLA OCH FRITIDSHEMMENS ARBETE MED ATT UPPNÅ EGNA OCH ÖVERGRIPANDE MÅL

NORMER OCH VÄRDEN

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

Ett viktigt mål för skolorna i stadsdelen är att barnen ska kunna behålla sina rötter i föräldrarnas kultur samtidigt som de tillägnar sig den svenska kulturen och det svenska språket. Skolan erbjuder modersmålsundervisning och bibliotek erbjuder böcker på olika språk m.m. Olika kulturella traditioner uppmärksammas och skolorna arbetar för att öka förståelsen för olika kulturer och individer, öka självkännedomen och bidra till ökad jämlikhet och integration. Skolorna arbetar med livskunskap (MIRA) och de metoder som används är metoder som bygger på förförståelse, empati och gruppgemenskap.

Alla skolor har en utarbetad värdegrund som är förankrad i såväl elev- lärar- och föräldragrupperna. Arbetet med värdegrunden skapar också möjlighet för goda rutiner, vilket ger en grund för trygghet och gott kamratskap i barngrupperna.

Alla skolor har under året tagit fram en likabehandlingsplan. I skolorna med yngre elever är samarbetet väl utvecklat mellan skolläda, lärare, elevhälsovårdens personal och fritidshemspersonal för att skapa en trygg och lugn skoldag för alla elever. I skolorna med de äldre eleverna sker samarbetet mellan skolläda, lärare, elevhälsovårdens personal och ungdomsgårdens personal. På alla skolor har eleverna ett gemensamt ansvar, tillsammans med skolans personal, för olika insatser för att förbättra och säkra skolans interna miljö och klimat.

Skolorna arbetar på olika sätt med miljö, hälsa och motion. Flera av skolorna som certifierats med Grön Flagg har hälsa och motion som tema. Därutöver har skolor "Röris", schemalagda promenader, annan lek och idrott, matråd samt undervisning om kost och hälsa. Medvetenheten om vikten av en balanserad kost för att motverka barnfötma försöker skolorna även lära ut till familjerna.

Alla elever i Kista kommunala skolor har en individuell utvecklingsplan, IUP, som följs upp och revideras en eller två gånger per år. Vid utvecklingssamtalen deltar alltid elev, förälder

och lärare. De elever som på grund av särskilda behov för sin skolgång behöver en åtgärdsplan får en sådan kopplad till sin individuella utvecklingsplan.

Lärarna i särskolan har arbetat enligt särskolans kursplaner och gått igenom dem med föräldrar och övrig skolpersonal under utvecklingssamtal och klassmöten. Man har upprättat och utvärderat elevernas IUP tillsammans med föräldrarna i utvecklingssamtal. Särskolans lärare och grundskolans specialpedagoger har vid behov gjort pedagogiska utredningar.

De flesta eleverna i Kista skolor går i relativt små klasser och oftast är det ca 20 elever i en klass. I de yngre grupperna finns personal från fritidshemmen med under delar av skoldagen. I skolorna diskuteras genusperspektivet för att synliggöra egna och andras synsätt på pojkar respektive flickor, regler och konsekvenser, etik och moral samt demokrati och jämlikhet. Skolorna i stadsdelen har fortsatt sitt arbete med matematik, nämns kan PI-dagen, matematikverkstäder och familjematematik.

Stadsdelens kommunala skolor har sedan ett par år gemensamma kravnivåer vilka är kända av elever och föräldrar genom dels skolornas egen presentation och dels genom en "populärversion" kring ämnet svenska.

Sju av stadsdelens nio skolor är certifierade med Grön Flagg vid utgången av 2006. Skolorna lyckades inte fullt ut nå målet att alla nio skulle vara certifierade vid årets slut 2006.

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

Arbetet med normer och värden är ständigt pågående och kan aldrig bli klart då verkligheten och förutsättningarna ständigt förändras.

Personalen upplever att det blivit lugnare i skolan. Även tillfälliga besökare kommenterar lugnet. Elevernas förmåga att lösa konflikter har förbättrats. Bland annat kan resultat av arbetet med genusperspektivet på skolorna vara en bidragande orsak.

Stadsdelens skolor har under året arbetat efter de lokala program för det drog- och brottsförebyggande arbetet som togs fram 2005.

Några av skolorna för de yngre eleverna serverar gratis frukost, lugna musik och levande ljus gör starten på skoldagen till en behaglig upplevelse.

I arbetet med barn i behov av särskilt stöd använder skolorna sig av dokumentation, tydliga rutiner för arbetet med barnet, mindre barngrupper och stöd av specialpedagog. I arbete kring dessa barn ingår även tätare föräldrasamarbete, samarbete med Resurscentrum samt kartläggningssmöten kring barnets vardag och miljö.

Bedömningsgrunder

Skolorna arbetar med trivselenkäter och elevintervjuer.

Uppföljning av elevernas individuella utvecklingsplaner.

Enkäter till hemmet.

USK:s föräldra- och elevenkäter utgör grund för förbättringsåtgärder.

Bedömning av måluppfyllelse görs även i de ständigt pågående diskussionerna vid föräldramöten och i arbetslag om värdegrunderna och deras genomslagskraft.

Åtgärder för utveckling

- Fortsatt arbete med att tydliggöra och revidera kravnivåerna och andra för skolan viktiga dokument.
- Utveckla former för att på ett ännu bättre sätt kunna arbeta med nyanlända elever så att de snabbt integreras i skolan och ges möjlighet att uppnå goda resultat.

- Vidareutveckla metoder för arbetet med matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska så att alla elever ges chansen att uppnå minst betyget godkänt vid fullgjord skolgång.
- Vidarutveckla arbetet med att göra skolan till en trygg och lugn arbetsplats för elever och lärare så att Kista kommunala skolor blir ett första val för stadsdelens elever.
- Ett område som fortfarande behöver förbättras och påtalas är det förhållandevis grova språkbruk som finns mellan elever. Ett kränkande och grovt språk skall aldrig accepteras i skolan.

LÄRANDE OCH UTVECKLING

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

I utvecklingssamtalen upprättas en individuell utvecklingsplan tillsammans med elever och föräldrar. Denna innehåller en beskrivning av barnets nuvarande nivå i sin kunskaps- och sociala utveckling samt överenskommelse om mål på kort och lång sikt. Samtalet som är framåt-syftande dokumenteras skriftligt och undertecknas av elev, förälder och lärare. Utvärdering sker senast vid varje nytt samtal eller oftare vid behov.

Hälsa och välbefinnande är viktig i skolornas verksamhet. Sedan flera år tillbaka har dagliga fysiska aktiviteter erbjudits barnen, både i skolan och på fritidshemmen. Skolorna för de yngre åldrarna har haft utökad idrott genom Handslaget där eleverna har fått prova på till exempel squash, badminton och basket. För många har det inneburit ett fortsatt stort intresse och deltagande. Intresset för idrott och hälsa har därmed ökat.

I de flesta av Kistas skolor finns förberedelseklasser eller andra former för arbete med nyanlända elever. I skolorna arbetar man vanligen elev och lärare, modersmållärare och svenska som andraspråkslärare tillsammans för att den nyanlända eleven ska få möjlighet att så snabbt som möjligt kunna tillgodogöra sig undervisningen i en vanlig klass.

Samtliga skolor lägger ner ett mycket omfattande arbete på språklig kommunikation; svenska, svenska som andraspråk och elevernas olika modersmål. För detta arbete har skolorna vägledning av Kista språkprogram. Skolorna utvecklar också lokala språkprogram och arbetsformer. Att arbeta språkutvecklande i alla ämnen är av yttersta vikt i våra skolor.

Även matematiken är ett ämne som skolorna arbetat mycket med för att utveckla. Man har bland annat byggt upp matematikverkstäder, erbjudit familjematematik samt undervisat i matematik på svenska + modersmål.

Under de senaste åren har arbetet med att använda oss av olika resultatuppföljningar utvecklats. Resultaten diskuteras sedan inom arbetslagen. Där gör man bedömningar om vilken typ av insats som är nödvändig för enskilda elever. Exempel på insatser kan vara specialpedagogiskt stöd, läxhjälp, enskilt stöd av någon vuxen inom arbetslaget. Vid behov omfördelas arbetslagets resurser och viss behovsgruppering kan ske.

De elever som befunnit sig i riskzonen för att inte uppnå målen för godkänt betyg har fått möjlighet att tillsammans med lärare och förälder göra en planering för att rätta till situationen. Läxhjälp har erbjudits både i skolan och på biblioteken.

Diskussionen om mål- och resultat är en prioriterad fråga för att vi inom våra skolor ska kunna tillskapa en likvärdig bedömning. Under hösten 2006 har våra lärare i de olika ämnesgrupperna i stadsdelens 6-9 skolor färdigställt arbetet med gemensamma betygskriterier. Eleverna upplever att de har god kännedom om mål och kriterier. Att eleverna har kontroll på vilka krav som ställs bidrar naturligtvis till en bättre möjlighet att nå målen i de olika ämnena.

Alla resultatenheter har under våren 2006 haft en medarbetare som avslutat del två i sin utbildning till IT-pedagog. Utbildningen var ett Kompetensfondsprojekt.

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

De resultat som redovisas i faktabilagan är resultat av de förhållanden och förutsättningar som stadsdelens skolor väl känner från sitt arbete över åren. En omständighet som genast påverkar de sammanlagda resultaten är hur stor gruppen med mer eller mindre nyanlända elever med annat modersmål än svenska är som finns i skolorna och hur länge dessa elever har vistats i Sverige.

Skolorna ser en tydlig förbättring av studieresultaten då föräldrarna kan och har möjlighet att engagerar sig i sina barns skolarbete.

Med arbetet att nå målen för trivsel och trygghet samt att göra skolorna till en god arbetsmiljö för elever och lärare har man lyckats väl. Så gott som samtliga skolor konstaterar att det inre klimatet har förbättrats avsevärt. Bidragande orsaker är säkert de genomförda satsningarna på hälsa och välbefinnande, lek och rörelse vilka även har bidragit till att oroliga elever fått instrument för att hantera skoldagen.

Resultatet i LUS – mätningen för årskurs 3 har förbättrats 2006 i Kista kommunala skolor jämfört med 2005. Andelen elever i årskurs 3 som nått minst 15 LUS-punkter har ökat från 72 % till 78 %.

Resultaten på de nationella proven i årskurs 5 i Kista kommunala skolor visar på en viss förbättring 2006 i ämnena svenska och matematik däremot har resultatet i engelska försämrats jämfört med 2005.

På det nationella provet i svenska har andelen godkända elever ökat från 89 % till 90,5%.
På det nationella provet i matematik har andelen godkända elever ökat från 86 % till 90,5 %.
På det nationella provet i engelska har andelen godkända elever minskat från 95 % till 91 %.

Resultaten för eleverna i årskurs 9 våren 2006 i Kista kommunala skolor visar på en tydlig förbättring jämfört med 2005, både när det gäller betygsnivåerna i kärnämnen svenska, matematik och engelska som andel elever med behörighet till gymnasieskolan.

På det nationella provet i svenska har andelen godkända elever ökat från 74 % till 86,5%.
På det nationella provet i matematik har andelen godkända elever ökat från 66 % till 78 %.
På det nationella provet i engelska har andelen godkända elever ökat från 77 % till 84,5%.
Andelen elever med gymnasiebehörighet har ökat från 79 % till 85,5%.

Bedömningsgrunder

Skolorna arbetar med trivselenkäter och elevintervjuer.

Utvärderingen av elevernas individuella utvecklingsplaner och eventuella handlingsplaner genomförs varje termin tillsammans med berörd elev och föräldrar

Flera skolor har egna enkäter till hemmet.

Bedömning av måluppfyllelse görs i diskussionerna i föräldramöten och i arbetslag.

USK föräldra- och elevenkät, resultaten bidrar till skolornas förbättringsarbete. Varje skola identifierar ett antal områden som man anser särskilt viktiga att förbättra utifrån de omdömen man fått i enkäterna.

Elevernas resultat följer upp under både de tidigare skolåren och i senare betyg.

Åtgärder för utveckling

- Fortsatt arbete med att tydliggöra och utvärdera kravnivåer, betygskriterier och andra för skolan viktiga dokument.
- Utveckla former för att på ett ännu bättre sätt kunna arbeta med nyanlända elever så att de snabbt integreras i skolan och ges möjlighet att uppnå goda resultat.
- Vidareutveckla metoder för arbetet med matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska så att alla elever ges chansen att uppnå minst betyget godkänt vid fullgjord skolgång.
- Vidarutveckla arbetet med likabehandlingsplanen och dess dokument för att göra skolan till en trygg och lugn arbetsplats för elever och lärare så att Kista kommunala skolor blir ett första val för stadsdelens elever.

INFLYTANDE

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

Varje elevs individuella utvecklingsplan ger möjlighet till inflytande och påverkan av den egna studiesituationen.

Alla elever har via klassråd möjlighet att vara med och påverka i skolan. Från varje klassråd utses en representant till elevrådet. Elevrådet träffas, tillsammans med några lärare och fritidsledare varannan vecka. Elevrådet utser även representanter till matråd och skyddsombud som deltar i arbetsmiljöromden på skolan.

I de tidigare skolåren har skolorna föräldramöte i alla klasser och på fritidshemmen har man drop-in-kaffe, middagar eller liknande sociala mötesformer. Högre upp i skolåren är det informations- och storföräldramöten som är vanligast, en till två gånger per läsår. I de tidigare skolåren bjuder skolorna in till föräldravecka eller liknande för att få föräldrarna att besöka skolan under verksamhetstid.

Föräldrar informeras skriftligt genom brev, loggbok, protokoll och de traditionella jul- och sommarbrev. Föreläsningar har anordnats för föräldrar och personal. På en del skolor har särskilda föräldramöten anordnats för de olika modersmålen som finns på dessa skolor. Några skolor har gått samman och har gemensamma föräldramöten kring aktuella frågor. Från skolorna deltar då skolornas rektorer.

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

Genom att skolorna tagit resultat ur USK enkäten, specifika för varje för varje skola, och identifierat dem som förbättringsområden under 2006 innebär det att föräldrarna har inflytande på sina skolor och deras förbättringsarbete.

Eleverna har klassråd, elevråd, stormöten och matråd. Genom dessa olika råd och i veckoplaneringen har barnens åsikter tagits tillvara.

Eleverna känner sig delaktiga i de tidigare skolåren. Tyvärr minskar denna uppfattning ju högre upp i skolan man kommer för att i år 9 vara mycket låg. Eventuellt kan en del av orsakerna till denna effekt vara att de flesta föräldrarna i samma utsträckning slutar att komma på föräldramöten, öppet hus och liknande.

Sedan flera år finns det ett centralt föräldraråd bestående av föräldrarepresentanter från alla resultatenheter, två förskolechefer, två rektorer samt medarbetare från SFF:s stab. Det centrala föräldrarådet leds av avdelningschefen för Skola, förskola och fritid.

Bedömningsgrunder

USK enkäten till både föräldrar och elever.

Skolornas egen statistik över närvaron på olika möten.

Enkäter och intervjuer till elever och föräldrar.

Åtgärder för utveckling

- Genom att ytterligare betona vikten av att delta i klassråd, elevråd och andra representativa former för elever och föräldrar samt att ge dessa råd en tydligare möjlighet till påverkan kan elevernas delaktighet och intresset ökas.
- Arbete för att finna nya former för inflytande som bättre kan tilltala elever och föräldrar i de högre årskurserna.
- Erbjud medarbetarna kompetensutveckling i frågor om delaktighet och inflytande för barn och föräldrar.

BEDÖMNING OCH BETYG

Eleverna skall utveckla förmågan att själva bedöma sina resultat. Genom utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner (IUP) ökas elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling. Det innebär att man fortlöpande informerar om studieresultat och utvecklingsbehov.

Skolorna har i flera fall även haft gemensamma årskursvisa ämnesprov i matematik under läsåret för att skapa en bredare referens vid omdömen och betygsättning inom skolan.

I det dagliga arbetet skriver barnen mål i sin veckoplanering och utvärderar. För att kunna följa sin egen utveckling samlar barnen sitt skolarbete i en portfolio eller liknande vilken sedan kan användas på utvecklingssamtalet.

I syfte att arbeta för en likvärdig betygsättning har 6-9 skolornas lärare samarbetat med betygsriterier vid gemensamma studiedagar.

Att sammanställa omdömen och att använda ett professionellt och gemensamt språkbruk vid utvärdering är viktigt.

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

Stadsdelens gemensamma kravnivåer har legat till grund för bedömningsarbetet i stadsdelens skolor. LUS i år 3 och nationella prov i år 5 och 9. Kista språkutvecklingsprogram anpassas av alla skolor till lokala program. Under 2006 tillkom även gemensamma betygsriterier som tagits fram gemensamt av de tre 6-9 skolorna i stadsdelen.

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

Skolorna redovisar elevernas resultat i en faktabilaga som bifogas verksamhetsberättelsen.

Faktabilagan redovisar resultaten av de förhållanden och förutsättningar som stadsdelens skolor väl känner från sitt arbete över åren. En omständighet som genast påverkar resultaten är hur stor gruppen nyanlända elever, med annat modersmål än svenska, som finns i skolorna och hur länge dessa elever har vistats i Sverige.

En annan omständighet som påverkar resultaten är i vilken utsträckning elevernas föräldrar har studievana efter att ha genomgått skolan i sitt hemland, och om de därigenom har möjlighet att stödja sina barn i deras studier. Skolorna ser en tydlig förbättring av studieresultaten då föräldrarna kan och har möjlighet att engagera sig i sina barns skolarbete.

Med arbetet att nå målen för trivsel och trygghet samt att göra skolorna till en god arbetsmiljö för elever och lärare har man lyckats väl. Så gott som samtliga skolor konstaterar att det inre

klimatet har förbättrats avsevärt. Bidragande orsaker är säkert alla satsningar på hälsa och välbefinnande, lek och rörelse som bidrar till att även oroliga elever kan hantera skoldagen.

Bedömningsgrunder

Nationella prov i år 5 och 9.

LUS.

Språkutvecklingsanalys i Kista språkprogram.

Individuella utvecklingssamtal.

Skolornas egna prov, tester och uppföljningar av elevernas prestationer.

Åtgärder för utveckling

- Många av skolornas lärare prioriterar inte att avsätta tid för att i enlighet med läroplanen ge rum för eleverna att delta i måldiskussioner, målformuleringar och att vara med och utforma undervisningen, detta måste förbättras.
- Det är nödvändigt att återkommande genomföra gemensamma möten för bedömaröverensstämmelser.
- Skolorna måste bli ännu bättre på att kommunicera de olika ämnens kravnivåer och betygsgränser med elever och föräldrar

SAMVERKAN

Arbetsätt/arbetet för måluppfyllelse

Sedan 2002 har det pedagogiska arbetet i stadsdelens verksamheter grundats på samverkan mellan de olika verksamhetsformerna, förskola, förskoleklass, skolbarnsomsorg och skola år 1- 9. Under de första åren bedrevs arbetet som ett projekt, PIP, pedagogiskt integrationsprojekt. Sedan ett par år har projektet upphört och dess mål och arbetsätt har blivit integrerade i verksamheterna. Målen att skapa gemensamma dokument och mål för förskola, förskoleklass, fritidshem och skola har fortsatt att ligga till grund för planering och arbetsätt. Genom detta arbetsätt har personal från olika verksamhetsformer fått en djupare kännedom om varandras arbete och delmål. De olika personalgrupperna/arbetslagen har även blivit medvetna om sitt eget arbetes betydelse och koppling till verksamheterna som överlämnar eller tar emot barnen.

Resultat och måluppfyllelse – kommentar och analys

I arbetet med verksamhetsplanering finns det en allt tydligare koppling mellan förskola, förskoleklass, fritidshem och skola. Gemensamma fortbildningar, grundade i verksamhetsmålen, bidrar till en gemensam syn på barns lärande och utveckling och bidra till det egna förbättringsarbetet .

Bedömningsgrunder

Uppföljningar av PIP i gemensamma heldagar för alla pedagogiska verksamheter i Kista. Verksamhetsplanerna för 2006.

Åtgärder för utveckling

- Fortsatt arbete med kopplingen mellan mål och arbetsätt i skolan, samt allt mer integrera förskoleklass och fritidshem. Söka fortsatt möjliga vägar för gemensam kompetensutveckling inom de områden och ämnen där detta är möjligt. Lyfta fram goda exempel på samverkan och för att sedan låta dessa bli metoder i skolans inre arbete.

Slutsatser

Av ovanstående redovisning, vilken baseras på de verksamhetsberättelser/kvalitetsredovisningar som stadsdelens pedagogiska verksamheter lämnat in för 2006, drar förvaltningen slutsatsen att ***en positiv utveckling pågår inom stadsdelens pedagogiska verksamheter.***

Genom att fortsätta arbetet med att utveckla samarbetsformer, bedömningsverktyg samt genomföra gemensam kompetensutveckling av olika personalkategorier kommer utvecklingen av skolornas inre arbete att drivas på ytterligare. Den påbörjade utveckling av innehåll och mål för fritidshemmen kommer att skapa bättre förutsättningar för fritidshemmen att tillsammans med skolan kunna erbjuda en kreativ miljö för studier och individuell utveckling.

Kvalitetsarbetet

Kvalitetsarbetet inom nämndens ansvarsområde, när det gäller de pedagogiska verksamheterna, baseras i hög utsträckning på egenuppföljning och kontroll som genomförs månadsvis på verksamheterna i samband med stadsdelsnämndens månatliga budgetuppföljning. En djupare analys inom respektive verksamhet genomförs i arbetet med tertialrapport 1 och 2 samt vid framtagandet av verksamhetsberättelsen och kvalitetsredovisningen. I samband med tertialrapport 2 lämnar varje resultatenhet även i en rapport baserad på det egna ILS- arbetet.

Inom alla verksamheter görs enkäter som frågar barn, elever och föräldrar om deras tillfredsställelse med de olika viktiga verksamhetsprocesser som pågår. Resultaten ligger sedan till grund för verksamhetens förbättringsarbete.

Vartannat år analyserar verksamheterna resultaten från USK-enkäterna och identifierar ett antal förbättringsområden.

Alla skolor har utarbetat en likabehandlingsplan som har förankrats hos personal, elever och föräldrar.

Alla verksamheter har en fungerande och tydlig klagomålshantering